

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

Autoritate publică autonomă

București, ROMÂNIA

Bd. Libertății nr.14, sector 5, cod 050706

Fax: (004)021-305.53.54 Tel./fax: (004)021-305.53.56

www.cna.ro TelVerde : 0.800.888.555 e-mail : cna@cna.ro

DECIZIA nr. 238 din 07.04.2016

privind amendarea cu 5.000 lei a S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L.

cu sediul în PLOIEȘTI, str. Democrației nr. 28A, spațiul de lucru nr. 2,

Construcția C1, parter, jud. PRAHOVA

CUI: 14954665

Tel.: 0318.609.499 Fax: 0378.603.160

- pentru postul de televiziune ROMÂNIA TV
Piața Presei Libere nr. 1, sector 1 București

Întrunit în ședință publică în ziua de 7 aprilie 2016, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul întocmit de Direcția Monitorizare, întocmit în baza sesizării nr. 1649/17.02.2016 cu privire la emisiunea „Ediție de seară”, difuzată în data de 10.02.2016 de postul ROMÂNIA TV.

Postul de televiziune ROMÂNIA TV aparține radiodifuzorului S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L. (licența audiovizuală nr. S-TV 281.4/09.06.2011, decizia de autorizare 1779.0/09.06.2011 și reautorizare nr. 1779.1-3/01.11.2011).

În urma dezbaterilor ce au avut loc după analizarea raportului de monitorizare, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L. a încălcat prevederile articolelor 40 alin. (1) și 67 din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit dispozițiilor invocate:

- art. 40 alin. (1): *În virtutea dreptului la propria imagine, în cazul în care în programele audiovizuale se aduc acuzații unei persoane privind fapte sau comportamente ilegale ori imorale, acestea trebuie susținute cu dovezi, iar persoanele acuzate au dreptul să intervină pentru a-și exprima punctul de vedere; dacă acuzațiile sunt aduse de furnizorul de servicii media audiovizuale, acesta trebuie să respecte principiul audiatur et altera pars; în situația în care persoana vizată refuză să prezinte un punct de vedere, trebuie să se precizeze acest fapt.*
- art. 67: *În exercitarea dreptului lor de a-și exprima opinii sau puncte de vedere în legătură cu subiecte de interes public, prezentatorii și moderatorii trebuie să asigure o separare clară a opiniilor de fapte și nu trebuie să profite de apariția lor constantă în programe într-un mod care să contravină exigențelor de asigurare a imparțialității.*

În fapt, în data de 10.02.2016, postul de televiziune ROMÂNIA TV a difuzat emisiunea „Ediție de seară”, moderată de dl. Victor Ciutacu. Invitații emisiunii au fost: Gabriela Vrânceanu Firea-vicepreședinte PSD, Virgil Popescu-vicepreședinte PNL, Dănuț Pop-președintele Partidului Ecologist din România, Niels Schneckner, analist, iar, prin telefon, în direct, de la Madrid, Ion Cristoiu.

Unul dintre subiectele emisiunii a fost anunțat de către Victor Ciutacu sub forma: scandal uriaș cu acuzații grave de corupție la adresa unui fost ministru

liberal. Victor Ponta și-a adus aminte după 4 ani, că Lucian Isar ar fi fost dat afară din executiv după ce a cerut o șpagă.

Titluri afișate pe ecran în timpul dezbaterii pe acest subiect:

Spăgile ascunse în spatele celui mai crunt atac al lui Ponta.

Fostul premier, foc în rafală: Iohannis, tehnocrați, liderul PNL.

Ce știu Crin și Ponta despre tainele liderilor țării.

În debutul emisiunii moderatorul Victor Ciutacu a făcut următorul comentariu: ***“Bună seara doamnelor și domnilor. Scandal uriaș cu acuzații grave de corupție la adresa unui fost ministru liberal. Victor Ponta și-a adus aminte, e drept, cu o întârziere de doar 4 ani de zile că Lucian Isar, fost ministru în guvernul său și întâmplător soț al Alinei Gorghiu, ar fi fost dat afară din executiv după ce a cerut o șpagă.”***

A fost difuzat un material în care au fost oferite detalii despre acest caz, iar din off s-a citit declarația d-lui Victor Ponta, postată pe Facebook, precum și o înregistrare telefonică cu dl. Crin Antonescu.

Redăm din raportul de monitorizare, declarația d-lui Victor Ponta, citită din off: *“Nu cunosc în mod evident motivele chemării de azi la DNA. Pot însă să spun că, în aproape 4 ani de prim ministru, a fost o singură ocazie în care am primit direct informare de la instituțiile specializate ale statului despre o tentativă clară de corupție din partea unui ministru-Lucian Isar.”*

În același material, a fost prezentată o secvență în care un reporter îi adresează d-lui Lucian Isar următoarea întrebare: *Ponta a publicat acum două minute acest mesaj, că ați fi solicitat bani unui investitor străin.”*, întrebare la care dl. Isar a replicat: ***“Lăsați-l pe domnul Ponta să dezvăluie.”***

Cu privire la acest subiect, prin voce din off, s-a precizat că fostul copreședinte al USL, Crin Antonescu, *“s-a reactivat rapid”*, confirmând existența suspiciunilor la adresa demnitarului liberal, dar a afirmat că nu existe probe pentru acuzațiile respective.

Redăm din raportul de monitorizare:

“Crin Antonescu, declarație telefonică, înregistrare: *Domnul Ponta a formulat asemenea acuzații la adresa domnului Isar. Nu mi-a prezentat nicio dovadă, nici un indiciu, nicio informare din partea vreunei instituții a statului. Pur și simplu a formulat aceste acuzații în mod repetat. I-am spus atunci ceea ce cred și acum, că asemenea acuzații nu pot fi crezute sau luate în serios sau susținute fără dovezi sau măcar indicii temeinice. Isar a fost până la urmă schimbat din motive exclusiv politice, pentru că presiunea premierului a continuat.”*

A fost difuzată o secvență, în care un reporter îi adresează d-lui Isar următoarea întrebare: *“Domnul Ponta spune că ați cerut bani unui investitor străin puternic și că v-a dat afară din Guvern după ce a fost sesizat de serviciile secrete.”*, întrebare la care dl. Isar a făcut următoarea afirmație: ***“Nu, domnule. E o plângere pe care eu mi-o susțin.”***

În legătură cu acest subiect, au fost prezentate și declarațiile d-nei Alina Gorghiu care a afirmat că dl. Isar va face o plângere în instanță împotriva d-lui Ponta pentru declarațiile postate pe Facebook.

În intervenția sa, dl. Ion Cristoiu a afirmat că dl. Ponta și-a amintit la 4 ani că a primit o informare de la servicii în legătură cu o tentativă de corupție a domnului Isar, împrejurare în care, în studio, au fost făcute comentarii cu privire la aspectele prezentate.

Cităm din raportul de monitorizare:

“Ion Cristoiu: Bun, ea putea să iasă și să spună, domnule, am văzut că toată lumea vorbește de Lucian Isar, e om matur, se descurcă singur. Deci, **pe mine m-a surprins chiar neplăcut gestul domnului Victor Ponta, din două motive. Unu, seamănă ca tras la indigo cu Traian Băsescu. Deci, Traian Băsescu și-a făcut în ultimul timp un obicei din a ne spune și a-și aminti că în nu știu ce an, serviciile nu știu ce i-au zis. Domnul Victor Ponta și-a amintit acum, cum dumneavoastră ați spus, domnul Ciutacu, la 4 ani, că a primit o informare de la servicii, doar nu primea de la Academie, în legătură cu o tentativă de corupție a domnului Isar. (...) Deci, din punctul acesta de vedere a invoca un document din exercițiul funcției de premier nu mi se pare corect. Doi, există o mare problemă. Domnul Victor Ponta s-a referit la o informare din partea instituțiilor.**

Victor Ciutacu: Așa pare.

Ion Cristoiu: Păi așa a zis dânsul. Singura instituție care putea să îi semnaleze nu putea fi decât SRI-ul. În aceste condiții, domnul Victor Ponta dă în gât SRI-ul. Deci, **care este mandatul pe baza căruia SRI-ul l-a spionat pe domnul Isar sau pe americanul acela? Totuși ca să știi că a cerut, bănuiesc că a fost o discuție între 4 ochi cu investitorul, da? Înseamnă că avea și investitorul microfoane și domnul Isar.**

Niels Scnecker: Sau putea să fie o discuție cu partenerul american, americanul s-a plâns la rândul lui în Statele Unite, un serviciu din Statele Unite a luat legătura cu SIE și a comunicat lui SIE cum stau lucrurile. Și de la SIE a ajuns la premier. Există și varianta aceasta.

Ion Cristoiu: Există și varianta asta, dar suntem în democrație, cel puțin eu mă iluzionez, **și era de datoria instituțiilor abilitate să elimine această suspiciune.** Trei, domnul Victor Ponta, pe drept cuvânt și-a făcut până acum o imagine bună, cel puțin în ochii mei, în sensul că nu s-a ocupat de genul acesta. Deci tema asta, dacă mai țineți minte, a lui Victor Ponta, acela e corupt și îl părăsc la DNA, nu a existat. Iată că a apărut și ea. Și nu în ultimul rând ceea ce spunea și domnul Victor Ciutacu, **domnul Victor Ponta nu putea să dea îl dea afară pe domnul Isar fără a ne anunța public: domnule, există o suspiciune de corupție. Și în același timp să și anunțe public că va face denunț la DNA.** Ideea asta că l-am schimbat din funcție deoarece am primit semnale că era cât pe ce să fie corect, e tot așa un fel de aranjament de tip românesc.

Victor Ciutacu: Am să vă rog să mai rămâneți alături de noi un pic, domnule Cristoiu, **Doamna Firea, vi se pare inspirat gestul domnului Ponta de astăzi de a-și aminti, repet, cu o întârziere de 4 ani, ceea ce probabil ar fi trebuit să își amintească la momentul respectiv în gura mare?**

Gabriela Firea: (...) Eu am înțeles că astăzi în prima parte a zilei, domnul Victor Ponta a primit mai multe telefoane, sms-uri, emailuri, de la reprezentanții mass-media din România care voiau să știe de la domnia sa, apropo de invitarea la DNA a domnului Isar, dacă domnia sa cunoaște anumite amănunte din timpul mandatului de prim-ministru, pentru că domnul Isar a făcut parte la un moment dat din echipa lui Victor Ponta. Urmare a acestor ...”

În continuare, în studio s-a discutat despre informația postată de dl. Victor Ponta pe Facebook, în legătură cu anumite suspiciuni legate de mandatul d-lui Isar la ministerul respectiv, informație pe care moderatorul, împreună cu invitații emisiunii, au analizat-o.

Redăm din raportul de monitorizare:

(...)

“Victor Ciutacu: Și aici nu au o problemă și organele statului, respectiv instituția aia care l-a sesizat pe Ponta acum 4 ani de zile că e unul Isar care cere șpagă, și de atunci nu s-a mai întâmplat nimic, și instituția care trebuia să fie sesizată, respectiv Procuratura?

Gabriela Firea: Știți foarte bine că nu stă nici în căderea unui prim-ministru și nici a noastră ca parlamentari.

Victor Ciutacu: Vă întreb pe dumneavoastră din punct de vedere politic.

Gabriela Firea: Și nici a presei să ...

(...)

Victor Ciutacu: Pentru că dumneavoastră nu vreți și spuneți că nu puteți, eu vă arăt că pot și până să mă amendeze pentru defăimare cineva în țara asta, strig eu: **Bă, statute de drept, știai de 4 ani de zile că ăsta a cerut șpagă sau nu? Dacă nu, dă-l în gât pe Ponta. Dacă da, spune-ne de ce nu l-ai umflat pe Isar. Domnul Popescu?**

Virgil Popescu: Eu acum înțeleg din ce spune doamna Firea că laboratoarele PSD au scos o scuză pentru postarea domnului Ponta pe Facebook brusc și subit.

Victor Ciutacu: De ce?

Virgil Popescu: Eu înțeleg că domnul Isar, tot de pe surse și tot din presă, a fost să susțină o plângere pe care dânsul a făcut-o, nu că ar fi învinuit de ceva. Nu știu pentru ce.

Gabriela Firea: Asta ați citit-o dumneavoastră.

Victor Ciutacu: Tot pe surse, și Isar s-a dus să depună o plângere. Bine, dacă mă întrebați pe mine adevărul e undeva la jumătate. Isar s-a dus să depună un denunț ca să ia jumătate în urma denunțului făcut la adresa lui. Dacă mă întrebați pe mine, așa ...

Virgil Popescu: Domnul Ponta scrie pe Facebook ceva ce s-a întâmplat acum 4 ani, instituțiile statului tac, nu spun nimic. Domnul președinte Crin Antonescu iese și spune că da, i-a spus domnul Ponta, dar nu i-a arătat nimic. Dar să nu uităm că domnul președinte Crin Antonescu în perioada aceea era președintele interimar al statului.

Victor Ciutacu: Da. Și domnul Crin Antonescu zice că instituția aia care l-a informat pe Ponta nu l-a informat și pe el.

Virgil Popescu: Exact.

Victor Ciutacu: Păi și atunci iar întreb: băi, statute de drept, l-ai dezinformat pe președintele României, interimar așa cum era?

(...)

Gabriela Firea: Să spună în ce măsură în timpul mandatului său a avut anumite informații în legătură cu domnul Isar. Și încă o completare, domnul Ponta a luat o decizie ca manager de guvern, politică, împreună cu domnul Antonescu. Domnul Ponta nu putea să facă anchete judiciare.

(...)

Victor Ciutacu: Să ne spună statul de drept de ce nu le-a făcut. Am o surpriză pentru dumneavoastră, doamnelor și domnilor. Domnul Isar, care s-a întâlnit o singură dată în existența lui pământească în România cu niște companii cărora le-a promis niște facilități, s-a întâlnit cu mai multe companii în existența lui pământească în Statele Unite. Hai să vedem cu cine s-a întâlnit și cât a mai fost ministru după aia.

A fost difuzat un material în care s-a vorbit despre vizita lui Lucian Isar în SUA și întâlnirile pe care le-a avut aici.

“În 16-17 iulie 2012, Lucian Isar, ministrul delegat pentru Mediul de Afaceri, a efectuat o vizită de lucru la Washington și New York. Comunicatul pentru presă informează că Isar s-a întâlnit cu managementul unor companii, fiind nominalizate Private Equity Growth Capital, IBM, Boeing, Chevron, Ford, Archer Daniels Midland, Lockheed Martin, AMGEN, Bechtel, Exxon, Eli Lilly, Pharma, Smithfield Foods etc. În acel moment erau blocate proiectele americane în domeniul gazelor de șist în care era implicată compania Chevron și proiectul Roșia Montană. Informația primită de Victor Ponta ar fi venit pe filiera ambasadei SUA la București. Isar a demisionat în 6 august 2012, la 3 săptămâni după vizita în SUA. Se menționează ca sursă: jurnalul.ro.”

În continuare a avut loc un dialog între moderator și invitatul Niels Schneck, prilej cu care moderatorul a făcut afirmații acuzatoare la adresa d-lui Isar, cum că acesta ar fi cerut 2 milioane șpagă de la americani, fără să-i solicite acestuia să-și exprime punctul de vedere cu privire la aceste acuzații.

Cităm din raportul de monitorizare:

“Victor Ciutacu: Păi vă pun o întrebare, ipotetic vorbind. Cam cât de imbecil ar trebui să fii ca în regimul lui Băsescu, suspendat sau nu, ăl mai pro-american președinte de pe planetă, să fii membru într-un Guvern ostil pro-americanului și invers și tu să ceri 2 milioane șpagă de la americani? Aoleu, am zis suma, scuzați-mă.

Niels Schneck: Te-ai scăpat.

Victor Ciutacu: Isar ăla nu pare imbecil. O avea omul defecte, dar tâmpit nu pare.

Niels Schneck: Eu nu cred în povestea aceasta, eu cred că adevărul este probabil undeva la mijloc.

Victor Ciutacu: A cerut numai 1 milion sau ce?

Niels Schneck: Nu, eu cred că probabil cineva o fi avut intenția să, el probabil că nu a vorbit atunci. Mă îndoiesc că în calitate de ministru delegat oricine, dar mai ales Lucian Isar care este totuși, trebuie spus, ce-i al lui, e al lui, este un individ cu foarte multă experiență internațională. Și orice poți să spui despre el în afară de faptul că ar fi dobitoc.” (...)

Vizionând înregistrarea emisiunii, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul a încălcat prevederile legale cu privire la protecția demnității umane și a dreptului la imagine a persoanei, întrucât, comentariile moderatorului și ale unor invitați făcute pe marginea dezvăluirilor postate pe facebook de către dl. Victor Ponta cu privire la acuzațiile de corupție aduse unui fost ministru – Lucian Isar, au conținut afirmații acuzatoare la adresa acestuia, fără ca acestea să fie susținute cu dovezi, fără să-i solicite persoanei acuzate punctul de vedere pentru a se apăra cu privire la aspectele prezentate și fără să precizeze pe post, astfel cum prevăd dispozițiile legale, că dl. Lucian Isar a refuzat să-și exprime punctul de vedere.

Membrii Consiliului consideră că, deși aceste informații au fost preluate de pe pagina de facebook a d-lui Victor Ponta, comentariile ce au avut loc în studio, în legătură cu afirmațiile acuzatoare făcute la adresa d-lui Lucian Isar au fost de natură să contravină prevederilor legale cu privire la respectarea dreptului la imagine și la demnitate a persoanei.

Or, în virtutea dreptului la propria imagine, legiuitorul a prevăzut la art. 40 alin. (1) din Codul audiovizualului că, în cazul în care, în programele audiovizuale se aduc acuzații unei persoane privind fapte sau comportamente ilegale ori imorale, acestea trebuie susținute cu dovezi, iar persoanele acuzate au dreptul să intervină pentru a-și exprima punctul de vedere; dacă acuzațiile sunt aduse de

furnizorul de servicii media audiovizuale, acesta trebuie să respecte principiul *audiatur et altera pars*; în situația în care persoana vizată refuză să prezinte un punct de vedere, trebuie să se precizeze acest fapt.

De exemplu, în contextul în care moderatorul a făcut afirmații acuzatoare la adresa d-lui Isar, potrivit cărora acesta ar fi cerut 2 milioane șpagă de la americani, radiodifuzorul avea obligația de a-i solicita să-și exprime punctul de vedere cu privire la aceste acuzații pentru a se apăra și pentru ca publicul să-și formeze propria opinie cu privire la justetea acestor afirmații acuzatoare.

Membrii Consiliului consideră că, fiind o informație de interes public, radiodifuzorul avea obligația să-i solicite d-lui Lucian Isar punctul de vedere cu privire la acuzațiile formulate la adresa sa.

Consiliul apreciază că prezentarea unui material înregistrat în care un reporter îi adresează d-lui Isar, o serie de întrebări, în legătură cu motivul pentru care a fost dat afară din Guvern, după ce a fost sesizat de serviciile secrete, nu reprezintă un punct de vedere al persoanei acuzate, care să clarifice unele aspecte legate de afirmații acuzatoare prezentate în cadrul emisiunii.

De altfel, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul nu a făcut niciun demers în acest sens, deși norma invocată anterior, prevede că în cazul în care unei persoane i se aduc acuzații privind fapte sau comportamente ilegale ori imorale, acestea trebuie susținute cu dovezi, iar persoanele acuzate au dreptul să intervină pentru a-și exprima punctul de vedere.

Cu privire la comentariile moderatorului și ale invitaților din studio în legătură cu afirmațiile acuzatoare făcute la adresa d-lui Lucian Isar, membrii Consiliului consideră că radiodifuzorul nu este absolvit de respectarea prevederilor legale din domeniul în care își desfășoară activitatea, având în vedere că, astfel de afirmații acuzatoare prezentate publicului trebuiau însoțite de punctul de vedere al persoanei la adresa căreia au fost făcute astfel de acuzații, pentru a nu-i prejudicia dreptul la imagine și demnitate.

Consiliul apreciază că astfel de afirmații acuzatoare făcute chiar de către moderatorul emisiunii la adresa d-lui Isar dă naștere obligației de a respecta principiul *audiatur et altera pars*.

Încălcarea acestui principiu instituit de lege, comportă nu doar ocrotirea interesului privat al persoanei la care se referă acuzațiile, ci și la ocrotirea interesului public al asigurării accesului la informație într-un mod corect și imparțial.

În afară de aceste aspecte, Consiliul a constatat că, în exercitarea dreptului lor de a-și exprima opinii sau puncte de vedere în legătură cu subiectul dezbătut, moderatorul nu a asigurat o separare clară a opiniilor de fapte, astfel cum dispun prevederile art. 67 din Codul audiovizualului.

Membrii Consiliului apreciază că din conținutul raportului de monitorizare rezultă, pe de o parte, că moderatorul emisiunii nu a asigurat o separare clară a opiniilor de fapte, întrucât, exprimarea unei opinii presupune o argumentare a acesteia, în timp ce faptele trebuie dovedite, iar, pe de altă parte, că modalitatea în care radiodifuzorul a înțeles să aducă la cunoștința publicului anumite informații cu privire la activitatea d-lui Lucian Isar a fost unul lipsit de imparțialitate și echilibrul impuse de normă.

Astfel, din conținutul emisiunii analizate rezultă că unele afirmații ale moderatorului și a unora dintre invitați nu pot fi considerate informații punctuale, opinii sau judecăți de valoare, în condițiile în care acestea îmbracă forma unor acuzații factuale, susceptibile de demonstrare, ori care întăresc sau aprobă acuzații aduse de interlocutori, situație de natură a afecta imparțialitatea de care trebuia să se bucure tratarea subiectului adus în atenția publicului.

Față de aceste considerente, ținând cont de criteriile legale de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus sancționarea radiodifuzorului cu amendă în cuantum de 5.000 de lei.

Supusă la vot, propunerea de sancționare a fost adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare.

În temeiul dispozițiilor art. 91 alin. (1) și (3) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L., titular al licenței audiovizuale nr. S-TV 281.4/09.06.2011, al deciziei de autorizare nr. 1779.0/09.06.2011 și reautorizare nr. 1779.1-3/01.11.2011, pentru postul de televiziune ROMÂNIA TV, se sancționează cu amendă în cuantum de 5.000 de lei pentru încălcarea articolelor 40 alin. (1) și 67 din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a Curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principală emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat postul ROMÂNIA TV cu amendă de 5.000 lei, deoarece, în emisiunea „Ediție de seară” din 10.02.2016, moderatorul și unii dintre invitați au dezbătut o serie de afirmații acuzatoare la adresa unei persoane, fără a-i solicita acesteia punctul de vedere, fapt ce contravine prevederilor art. 40 alin. (1) și 67 din Codul Audiovizualului.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

LAURA GEORGESCU

Serviciul juridic și reglementări,

Șef serviciu Dumitru Ciobanu